

INFORMATIVNI BILTEN

Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine

U ovom broju:

U FOKUSU

- Drugi Festival nekretnina i investicija – FREI 2010.
- 1000+ stanova

AKTUELNO

- Vlada usvojila Plan pretvaranja neformalnih naselja u formalna i regularizacija objekata sa akcentom na seizmičke izazove
- Očistimo Crnu Goru u jednom danu
- Izrada Prijedloga uredbe o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija iz stacionarnih izvora

VIJESTI

ZANIMLJIVOSTI

- Stadioni - održiva gradnja mijenja koncept izgradnje

NAJAVE

- Konferencija "Evropski standardi u oblasti zaštite životne sredine"

DRUGI FESTIVAL NEKRETNINA I INVESTICIJA FREI 2010.

Nakon uspjeha prošlogodišnjeg prvog Festivala nekretnina i investicija, i ove godine će se, u hotelu Maestral, od 7. do 10. novembra održati Festival nekretnina i investicija, usmjeren na problematiku investiranja i razvoja „real estate“ sektora. Namijenjen je državnim reprezentima država Jugoistočne Evrope, investitorima i komercijalnim kompanijama iz oblasti nekretnina, predstavnicima međunarodnih

institucija i stručnoj javnosti.

FREI obezbjeđuje savremenu i organizovanu razmjenu informacija i iskustava i osnove za bolju institucionalnu komunikaciju zainteresovanih za RE sektor.

Programski nosilac Festivala je Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine. Izvršni organizator je konzorcijum konsultantskih kompanija Biznis Link i i RLC Montenegro.

Tokom prve nedjelje predaje zahtjeva građana za učešće u projektu 1000+ stanova, crnogorske banke koje učestvuju u projektu primile su oko 700 validnih aplikacija. Javni poziv za građane je otvoren do 18. novembra, a građani svoje

aplikacije mogu predavati na šalterima banaka učesnica u projektu, radnim danima od 9 do 15 časova. Sve informacije o projektu mogu se dobiti na telefonu Info centra projekta na broju 19915 ili na facebook strani projekta.

VLADA USVOJILA PLAN PRETVARANJA NEFORMALNIH NASELJA U FORMALNA I REGULARIZACIJA OBJEKATA SA AKCENTOM NA SEIZMIČKE IZAZOVE

Vlada Crne Gore je usvojila Plan pretvaranja neformalnih naselja u formalna i regularizacija objekata sa akcentom na seizmičke izazove. Neformalna naselja su ona koja ne zadovoljavaju zahtjeve zakonskog priznavanja. Kao dugoročno veliki problem ovakvih naselja javlja se i narušavanje ekoloških standarda određenog prostora. Problemi kao što su: otpuštanje otpadnih voda u zemlju, formiranje neadekvatnih, „divljih“ deponija čvrstog otpada, velika koncentracija automobila na malom prostoru, loše snabdijevanje vodom, itd, stvaraju ambijent u kojem se rapidno narušava životna sredina i stvara rizik po zdravlje stanovnika. Nekoliko je osnovnih ciljeva Projekta sa aspekta benefita zajednice i građana:

- Organizacija naselja u kojima je bezbjedno živjeti. Naselja u kojima će se smanjiti ili ukloniti rizik od prirodnih katastrofa, naročito zemljotresa.
- Plansko i urbanističko uređenje prostora. Uređenje prostora na način koji će omogućiti kvalitetan život, estetsku privlačnost i održivost.
- Izgradnja i organizacija infrastrukturnih uslova. Ovaj važan cilj predstavlja osnov kvalitetnog života, kao i razvoja poslovnog ambijenta uz implementaciju energetski efikasnih sistema.
- Smanjenje štetnog uticaja na životnu sredinu. Sa novim planiranjem i urbanističkim uređenjem prostora, kao i implementacijom kvalitetnih

građevinskih standarda, svaki prostor može postići razvoj na način koji u što manjoj mjeri narušava životnu sredinu.

Uz pomenute postoji i nekoliko veoma važnih ekonomskih benefita i to:

- Prostor koji dobije novu dimenziju u estetskom i funkcionalnom smislu što rezultira rastom vrijednosti nekretnina
- Regularan objekat upisan u zemljišnim knjigama znači povećanje njegove vrijednosti i ujedno i mogućnost hipotekarnog zaduženja ili otuđenja i što je posebno značajno mogućnost obavljanja privredne djelatnosti (npr. u turističkim centrima).
- Ekspertske

analize na globalnom nivou pokazale su da objekti dobijaju na vrijednosti i do 50%.

Cjelokupan proces se realizuje u okviru postojećeg sistema bez donošenja posebnih zakonskih tekstova kao što je to bio slučaj u nekim zemljama.

PILOT PROJEKAT

Opština Bar je pokrenula inicijativu i angažovala prestižni ekspertski tim iz Kanade i Austrije za izradu Pilot projekta Studije izvodljivosti rješavanja problema neformalnih naselja.

Tim prestižnih stručnjaka definiše najoptimalnija rješenja za finansijsku realizaciju projekta na primjeru oko 4000 konkretnih objekata, kao i daju preporuke i modele prostorno urbanističke organizacije ovih naselja.

OČISTIMO CRNU GORU U JEDNOM DANU

Na sastanku Foruma nevladinih organizacija za održivi razvoj, održanom 15. oktobra u Podgorici, ministar uređenja prostora i zaštite životne sredine Branimir Gvozdenović najavio je za sljedeću godinu veliku akciju "Očistimo Crnu Goru u jednom danu", povodom obilježavanja 20 godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom. Plan je da

se u akciju uključi oko 60000 crnogorskih građana ili oko 10% crnogorskog stanovništva. Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine već je uradilo nacrt plana aktivnosti za veliko čišćenje Crne Gore u kojoj bi jednaki partneri trebalo da budu lokalne samouprave, komunalne službe, nevladine organizacije, mediji, donatori i sl. U sklopu pripremnih aktiv-

nosti za ovu akciju, potrebno je, kreirati interaktivnu bazu podataka divljih deponija, koja će omogućiti uvid i brzo djelovanje prilikom njihove sanacije.

Tokom jula 2010. godine gosti Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine bili su organizatori jedne od najvećih slovenačkih akcija pod nazivom Očistimo Sloveniju!- Janos i Petra Matos iz organizacije Ekolozi bez granica. Sama akcija u Sloveniji, u kojoj je učestvovalo oko 250 000 ljudi u jednom danu odnosno 13% slovenačke populacije, gdje je očišćeno 7000 nelegalnih deponija i u kojoj je sakupljeno preko 10 000t otpada, organizovana je potpuno na dobrovoljnoj osnovi građana.

IZRADA PRIJEDLOGA UREDBE O GRANIČNIM VRIJEDNOSTIMA EMISIJA ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA IZ STACIONARNIH IZVORA

Čist vazduh je osnov za zdrav život ljudi i ekosistema, pa je stoga proces kontrole emisija zagađujućih materija u vazduh

od posebnog značaja. Emisije zagađujućih materija u vazduh mogu nastati iz pokretnih i stacionarnih izvora. Pokretne izvore čine automobili i druga prevozna ili transportna sredstva, dok su stacionarni izvori postrojenja, tehnološki procesi, industrijski pogoni, određene aktivnosti, uređaji, građevine i površine iz kojih se kroz dimnjak, izduvne cijevi ili na drugi način vrši emisija zagađujućih materija.

U Crnoj Gori je razvoj pravne regulative za zaštitu vazduha jedan od najvažnijih zadataka vezanih za segment zaštite životne sredine. U Sektoru za zaštitu životne sredi-

ne se tom problemu posvećuje posebna pažnja, pa je Radna grupa za izradu Predloga uredbe o graničnim vrijednostima emisija iz stacionarnih izvora počela sa radom. Ovom uredbom će se propisati stacionarni izvori emisija, granične vrijednosti zagađujućih materija u otpadnim gasovima, bliže će se definisati obaveze operatera različitih postrojenja, u smislu praćenja emisija, dok će operateri malih postrojenja imati obavezu da nadležnim organima dostavljaju izvještaje u obliku godišnjeg bilansa potrošnje određenih supstanci.

Ministar Branimir Gvozdenović održao je 15. oktobra sastanak povodom izgradnje regionalne sanitarne deponije za opštine Bar i Ulcinj, koja se realizuje u okviru Projekta za ekološki osjetljiva turistička područja Crne Gore (MESTAP). Osim vođe tima Svjetske banke, Sanyu Lutalo i saradnika, sastanku su prisustvovali predstavnici JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, kao i direktorica Nacionalne jedinice za implementaciju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine (Procon) Jadranka Vojinović.

Pomoćnik ministra uređenja prostora i zaštite životne Nada Medenica, govorila je u uvodnom dijelu Konferencije "Čistija proizvodnja". Konferencija je održana 14. oktobra u Privrednoj komori Crne Gore, u okviru istoimenog projekta, koji implementira Privredna komora, u saradnji sa UNEP-om i uz podršku Republike Slovenije.

Inspekcija zaštite prostora Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine je tokom protekle nedelje imala 72 inspekcijska pregleda, 4 rješenja o rušenju, dok su 2 bespravno sagrađena objekta porušena.

Pomoćnik ministra za uređenje prostora i zaštitu životne sredine Marko Vujović i direktor PROCON-a Jadranka Vojinović održali su prezentaciju projekta 1000+ stanova. Na presu su predstavnici ministarstva i Procona govorili o procedurama neophodnim za konkurisanje u projektu, i predstavili sajt www.1000plus.me, na kojem se mogu naći neophodne informacije građanima za apliciranje za kredit. Javni poziv građanima je otvoren od 18. oktobra i traje do 18. novembra. Aplikacije se predaju na šalterima banaka učesnica projekta radnim danima od 9 do 15 časova.

Prva u nizu od ukupno 35 desetominutnih emisija Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine u saradnji sa Atlas televizijom i NVO Exeditio emitovana je u petak 16. oktobra. Emisije imaju za cilj podsticanje održivog razvoja crnogorskih gradova, i to kroz aktivnosti u kojima građani mogu direktno učestvovati. Svaka emisija ima svoju temu na koju će govoriti kako sami građani, tako i relevantni sagovornici iz crnogorskog javnog života. Termin emitovanja emisije: petak, 17:00h, u okviru emisije Život je lijep. **Na ovom linku možete pogledati prvu emisiju.**

MINISTAR GVOZDENOVIĆ GOVORIO NA POSLOVNOM RUČKU AMERIČKE PRIVREDNE KOMORE

Ministar uređenja prostora i zaštite Branimir Gvozdenović govorio je 15. oktobra na poslovnom ručku koji tradicionalno organizuje Američka privredna komora u Crnoj Gori (APK). Tom prilikom, ministar je istakao da se konkurentnost ekonomije Crne Gore može se postići jedino očuvanjem identiteta u koji će se ugraditi najbolja svjetska praksa. On je na rekao da je stvoren novi ambijent koji će omogućiti realizaciju kapitalnih investicija, što je, prema njegovoj ocjeni, bilo nezamislivo prije samo par godina.

Pomoćnik ministra za međunarodnu saradnju i održivi razvoj, Nada Medenica i savjetnica u Sektoru, Anja Amidžić, zajedno sa predstavnicima Ministarstva ekonomije, prisustvovala su **pripremnom sastanku Mješovite komisije za ekonomsku saradnju Vlade Crne Gore i Vlade Republike Mađarske**, u Budimpešti 18. oktobra 2010. godine.

STADIONI - ODRŽIVA GRADNJA MIJENJA KONCEPT IZGRADNJE STADIONA ZA VELIKA SPORTSKA TAKMIČENJA

U nokaut fazi Svjetskog prvenstva u fudbalu u Južnoafričkoj Republici nijesu samo reprezentacije napuštale pozornicu već i stadioni. Dva stadiona završila su svoju kratku karijeru već nakon takmičenja po grupama jer teško da će ikada više biti napunjeni do zadovoljavajućeg kapaciteta.

Stadioni Peter Mokaba u Polokwane-u i Mbombela u Nel-

spruit-u nakon samo po četiri utakmice tako odlaze u penziju. Izgrađeni po cijeni od oko 172 miliona dolara, sada predstavljaju trn u oku svom siromašnom okruženju, i ostaće možda posljednji svjedoci vremena u kom smo gradili besmislene ogromne objekte za jednokratnu upotrebu. Neće Južnoafrička Republika biti prva država koja je potrošila milione dolara na stadione koji će nakon par sportskih priredbi biti prepušteni propadanju. Nešto slično se već desilo sa najvećim brojem sportskih objekata u Atini nakon Ljetnjih olimpijskih igara 2004. godine. Međutim, ovakvi stadioni (u engleskoj terminologiji poznati kao "bi-

jeli slonovi") najvjerovatnije će postati rijetkost kako svijest o održivosti, ali i ekonomskoj krhkosti, postaje jača. Arhitekta John Barrow, viši direktor u internacionalnom birou Populous, vjeruje da izgradnja sportskih arena ubuduće može biti iz korijena izmijenjena. Na nedavnom predavanju održanom u australijskoj ambasadi u Londonu, on je predstavio viziju "stadiona u kutiji" (stadium in a box) - fleksibilnu, modularnu arenu, koja se kroji prema potrebama događaja. Olimpijski stadion za igre 2012. u Londonu, koji je projektovao biro Populous, gradi se upravo po modularnom principu.

NAJAVE

Ministar Branimir Gvozdenović održaće pozdravni govor učesnicima nacionalne konferencije "**Evropski standardi u oblasti zaštite životne sredine**", koja će se održati 29. oktobra u Hotelu Crna Gora.

Pomoćnik ministra za razvoj stanovanja, Marko Vujović, učestvovaće na sastanku Radnog tijela "Prostorno planiranje u cilju poboljšanja sigurnosti stanovanja u UNECE regionu", koja će biti održana u Antaliji (Turska), 27, 28. i 29. oktobra. Na Radionici će biti prezentovan „Plan pretvaranja neformalnih naselja u formalna sa posebnim akcentom na seizmičke izazove“.

"Tokom ove nedjelje uz dnevni list "Pobjeda" izlazi novi broj dodatka "Ekologija", koji zajednički pripremaju Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i "Pobjeda". U dodatku možete pročitati tekstove o održivoj gradnji, zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama, primjerima selektivnog odlaganja otpada u svijetu i dr.

*Priprema i distribuirana: PR služba Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine
Rimski trg 46, 81000 Podgorica
www.mse.gov.me; pr@mse.gov.me 25. oktobar 2010. godine*

Potražite nas na YouTube-u Na kanalu Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine možete pogledati promotivne spotove, isječke iz informativnih emisija, televizijske emisije o projektima, radu i aktivnostima Ministarstva. Posjetite nas na adresi:
<http://www.youtube.com/user/MUPZZS>

